

**BỘ TƯ PHÁP
CỤC TRỢ GIÚP PHÁP LÝ**

Biểu tượng luôn luôn đi cùng dân

**BẠN VỚI PHÁP LUẬT VỀ NGƯỜI
CHƯA THÀNH NIÊN PHẠM TỘI**

*Hình ảnh: Một người phụ nữ đang
dắt tay một cậu con trai 15 tuổi bước
vào trường giáo dưỡng*

Phấn đấu vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh,
xã hội dân chủ, công bằng, văn minh

NĂM 2013

Người chưa thành niên từ đủ 14 tuổi đến dưới 18 tuổi phạm tội phải chịu trách nhiệm hình sự theo quy định của Bộ luật Hình sự đối với người chưa thành niên phạm tội.

Nguyên tắc xử lý đối với người chưa thành niên phạm tội

☞ Việc xử lý người chưa thành niên phạm tội chủ yếu nhằm giáo dục, giúp đỡ họ sửa chữa sai lầm, phát triển lành mạnh và trở thành công dân có ích cho xã hội.

☞ Người chưa thành niên phạm tội có thể được miễn trách nhiệm hình sự, nếu người đó phạm tội ít nghiêm trọng hoặc tội nghiêm trọng, gây hại không lớn, có nhiều tình tiết giảm nhẹ và được gia đình hoặc cơ quan, tổ chức nhận giám sát, giáo dục.

☞ Việc truy cứu trách nhiệm hình sự người chưa thành niên phạm tội và áp dụng hình phạt đối với họ được thực hiện chỉ trong trường hợp cần thiết và phải căn cứ vào tính chất

của hành vi phạm tội, vào những đặc điểm về nhân thân và yêu cầu của việc phòng ngừa tội phạm.

☞ Khi xét xử, nếu thấy không cần thiết phải áp dụng hình phạt đối với người chưa thành niên phạm tội, thì Tòa án áp dụng một trong các biện pháp tư pháp là giáo dục tại xã, phường, thị trấn hoặc đưa vào trường giáo dưỡng.

☞ Không xử phạt tù chung thân hoặc tử hình đối với người chưa thành niên phạm tội.

☞ Khi áp dụng hình phạt đối với người chưa thành niên phạm tội cần hạn chế áp dụng hình phạt tù. Khi xử phạt tù có thời hạn, Tòa án cho người chưa thành niên phạm tội được hưởng mức án nhẹ hơn mức án áp dụng đối với người đã thành niên phạm tội tương ứng.

☞ Không áp dụng hình phạt tiền đối với người chưa thành niên phạm

tội ở độ tuổi từ đủ 14 tuổi đến dưới 16 tuổi.

☞ Không áp dụng hình phạt bổ sung đối với người chưa thành niên phạm tội.

Quy định về việc người chưa thành niên phạm tội

○ Tuổi chịu trách nhiệm hình sự:

☞ Người từ đủ 16 tuổi trở lên phải chịu trách nhiệm hình sự về mọi tội phạm;

☞ Người từ đủ 14 tuổi trở lên nhưng chưa đủ 16 tuổi phải chịu trách nhiệm hình sự về tội rất nghiêm trọng do cố ý hoặc phạm tội đặc biệt nghiêm trọng.

○ Hình phạt áp dụng với người chưa thành niên phạm tội:

Người chưa thành niên phạm tội chỉ bị áp dụng một trong các hình phạt sau đây đối với mỗi tội phạm:

☞ Cảnh cáo;

☞ Phạt tiền: được áp dụng là hình phạt chính đối với người chưa thành niên phạm tội từ đủ 16 tuổi đến dưới 18 tuổi, trong trường hợp người đó có thu nhập và có tài sản riêng; mức phạt tiền đối với người chưa thành niên phạm tội không quá một phần hai mức tiền phạt mà điều luật quy định;

☞ Cải tạo không giam giữ: Thời hạn cải tạo không giam giữ với người chưa thành niên phạm tội không quá một phần hai (1/2) thời hạn mà điều luật quy định;

☞ Tù có thời hạn;

☞ Áp dụng các biện pháp tư pháp như: Giáo dục tại xã, phường, thị trấn hoặc đưa vào trường giáo dưỡng.

○ Quy định về mức hình phạt tù có thời hạn của người chưa thành niên:

☞ Đối với người từ đủ 16 tuổi đến dưới 18 tuổi khi phạm tội, nếu điều luật được áp dụng quy định hình phạt tù chung thân hoặc tử hình, thì mức

hình phạt cao nhất được áp dụng không quá mười tám năm tù; nếu là tù có thời hạn thì mức hình phạt cao nhất được áp dụng không quá ba phần tư (3/4) mức phạt tù mà điều luật quy định;

☞ Đối với người từ đủ 14 tuổi đến dưới 16 tuổi khi phạm tội, nếu điều luật được áp dụng quy định hình phạt tù chung thân hoặc tử hình, thì mức hình phạt cao nhất được áp dụng không quá mười hai năm tù; nếu là tù có thời hạn thì mức hình phạt cao nhất được áp dụng không quá một phần hai mức phạt tù mà điều luật quy định.

○ Tổng hợp hình phạt trong trường hợp phạm nhiều tội

Nếu tội nặng nhất được thực hiện khi người đó chưa đủ 18 tuổi, thì hình phạt chung không được vượt quá mức hình phạt cao nhất là 18 năm tù.

○ Giảm mức hình phạt đã tuyên

☞ Người chưa thành niên bị phạt cải tạo không giam giữ hoặc phạt tù,

nếu có nhiều tiến bộ và đã chấp hành được một phần tư thời hạn, thì được Toà án xét giảm; riêng đối với hình phạt tù, mỗi lần có thể giảm đến bốn năm nhưng phải bảo đảm đã chấp hành ít nhất là hai phần năm mức hình phạt đã tuyên.

☞ Người chưa thành niên bị phạt cải tạo không giam giữ hoặc phạt tù, nếu lập công hoặc mắc bệnh hiểm nghèo, thì được xét giảm ngay và có thể được miễn chấp hành phần hình phạt còn lại.

☞ Người chưa thành niên bị phạt tiền nhưng bị lâm vào hoàn cảnh kinh tế đặc biệt khó khăn kéo dài do thiên tai, hoả hoạn, tai nạn hoặc ốm đau gây ra hoặc lập công lớn, thì theo đề nghị của Viện trưởng Viện Kiểm sát, Tòa án có thể quyết định giảm hoặc miễn việc chấp hành phần tiền phạt đó đối với người chưa thành niên bị kết án

Chế độ giam giữ phạm nhân là người chưa thành niên

☞ Người chưa thành niên phạm tội chấp hành hình phạt tù theo chế độ giam giữ riêng. Không được giam chung người chưa thành niên với người thành niên.

Xóa án tích đối với người chưa thành niên phạm tội

☞ Thời hạn để xóa án tích đối với người chưa thành niên là một phần hai thời hạn quy định tại Điều 64 của Bộ luật Hình sự.

☞ Người chưa thành niên phạm tội, nếu được áp dụng những biện pháp tư pháp (giáo dục tại xã, phường, thị trấn hoặc đưa vào trường giáo dưỡng) thì không bị coi là có án tích.

Thủ tục tố tụng đặc biệt đối với người chưa thành niên phạm tội

☞ Người tiến hành tố tụng (điều tra viên, kiểm sát viên, thẩm phán)

phải là người có những hiểu biết tâm lý trẻ em;

☞ Có luật sư (người bào chữa) tham gia là bắt buộc trong mọi giai đoạn xét xử;

☞ Có sự tham gia của đại diện: Đoàn thanh niên, nhà trường, tổ chức...;

☞ Thành phần Hội đồng xét xử phải có một Hội thẩm là giáo viên hoặc là cán bộ Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh;

☞ Phiên tòa được xét xử kín trong một số trường hợp cần thiết.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. *Bộ luật Hình sự năm 1999.*
2. *Luật số 37/2009/QH12 sửa đổi, bổ sung một số điều của Bộ luật Hình sự.*